

**Fondul Fiduciar Multidonator, administrat de Banca Mondială, Proiectul ”Consolidarea
capacităților Curții de Conturi a Republicii Moldova”
Grantul nr.TF 014332**

**Termeni de referință
Consultant individual în auditului performanței**

I. Context.

1.1. Dispoziții generale.

În cadrul Planului de Acțiuni Republica Moldova-Uniunea Europeană, Republica Moldova și-a asumat obligația să creeze o instituție supremă de audit, care se va conforma pe deplin la standardele internaționale și ale UE privind cele mai bune practici ale auditului extern în sectorul public. Pentru a face față acestor angajamente, Curtea de Conturi (CC), cu suportul Băncii Mondiale (BM) și Oficiul Național de Audit al Suediei (ONAS) a realizat cu succes primul Plan de Dezvoltare Strategică pentru perioada aprilie 2006 – decembrie 2010, activitățile cărui au fost îndreptate spre transformarea CC într-o instituție supremă de audit, care îndeplinește cele mai înalte standarde de independență, obiectivitate și profesionalism la efectuarea auditului extern al finanțelor publice. Totuși, CC mai poate și trebuie să facă multe pentru ași îmbunătăți performanțele în realizarea viziunii „Un audit mai bun asigură o responsabilitate mai mare și o gestionare mai eficientă a finanțelor publice”. Provocările legate de realizarea acestei viziuni se regăsesc în al II-ea Plan de Dezvoltare Strategică pe anii 2011-2015, care se realizează/va fi realizat prin implementarea a 3 proiecte de asistență tehnică intercorelate, și anume: Proiectul Oficiului Național de Audit din Suedia (*etapa a III-a: anii 2013-2015*), Proiectul de înfrățire (twinning) al UE (*se preconizează a fi inițiat în semestrul II al a.2014*) și Proiectul privind consolidarea capacităților CC, finanțat de către Banca Mondială prin intermediul Fondului Fiduciar. Demararea proiectului finanțat din Fondul Fiduciar al Băncii Mondiale este preconizată în I semestru al anului 2014 și se va finaliza în noiembrie 2015.

La momentul semnării Memorandului/Contractului/Acordului cu partenerii de dezvoltare, CC a ținut cont de faptul evitării suprapunerii și dublării domeniilor pe care le va susține fiecare donator. CC rămîne deschisă față de toți trei donatori și asigură oferirea acestora, ori de câte ori va fi necesar, a informației despre principalele progrese și realizări în cadrul fiecărui proiect.

1.2. Scopul Proiectului.

Proiectului „Consolidarea capacităților Curții de Conturi a Republicii Moldova” urmărește scopul realizării unui șir de activități îndreptate spre dezvoltarea auditului public extern în Republica Moldova, prin sporirea eficienței activității de audit și întăririi capacității Curții de Conturi. BM, prin intermediul acestui Grant, dorește să susțină CC, împreună cu alți parteneri de dezvoltare, în implementarea obiectivelor PDS pentru anii 2011-2015, prevăzute de cei patru piloni principali:

1. Maturitate instituțională;
2. Profesionalism sporit;
3. Facem mai mult cu mai puțin;
4. Consolidarea răspunderii și transparenței interne și externe.

CC va contracta un **consultant individual** (în continuare – Consultant), care să susțină Curtea de Conturi în procesul de realizare a mai multor obiective aferente celor 4 scopuri sus-menționate, sensul cărora se rezumă la următoarele:

- Consolidarea capacităților de realizare a auditelor de performanță a personalului din Direcția audit al performanței; instruirea și dezvoltarea abilităților de efectuare a auditelor de performanță a personalului din alte subdiviziuni cu atribuții de audit ale Curții de Conturi;
- Efectuarea auditelor de performanță specializate în cadrul unor agenții independente;
- Consolidarea sistemului de control al calității;
- Măsurarea impactului rapoartelor de audit al performanței.

II. Informații generale despre sarcină

Instituționalizarea auditului performanței în cadrul Curții de Conturi a început în anul 2008, cu suportul tehnic din partea unei companii din SUA, antrenată în proiectul finanțat de BM. În perioada octombrie 2008-decembrie 2010, experții companiei au ajutat Curtea de Conturi din Republica Moldova la dezvoltarea capacității sale de a realiza audite ale performanței prin:

- Elaborarea modulelor de instruire în domeniul auditului performanței și instruirea personalului CCRM;
- Realizarea a cinci audite pilot ale performanței;
- Oferirea instruirii și îndrumării extensive la locul de muncă pentru personalul CCRM, care a implementat cele cinci audite pilot ale performanței;
- Elaborarea manualului auditului performanței;
- Elaborarea unui ghid de planificare strategică pentru selectarea subiectelor auditelor performanței;
- Instruire privind scrierea rapoartelor de audit al performanței și revizuirea „la rece” a etapei de raportare etc..

Toate acestea au dezvoltat capacitățile profesionale ale auditorilor Curții de Conturi de efectuare a auditelor de performanță, fiind realizate pînă la moment 22 de audite ale performanței. Curtea și-a creat un subdiviziune specializată în domeniul auditului performanței cu un efectiv de 9 auditori, capabilă să realizeze cca. 3-4 audite ale performanței pe an.

Totuși, CCRM dorește să extindă numărul auditelor performanței, care sunt așteptate și apreciate înalt atât de entități, cât și de Parlamentul RM și societate. Astăzi nu mai este suficient ca banii publici să fie cheltuiți conform prevederilor legale. Aceștia trebuie utilizați și în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate, din care motiv auditul performanțelor este privit ca un domeniu important pentru dezvoltare mai departe.

O provocare pentru Curtea de Conturi este, de asemenea, auditul agențiilor de reglementare, cum ar fi agenția de concurență, reglementarea tarifelor, agenția anti-monopol și privatizare. Întrebarea este cum aceste agenții pot funcționa efectiv. Cum să stabilească tarife, să optimizeze serviciile în comunicații, să elimine situațiile de monopol, etc?

Pentru realizarea acestor sarcini Curtea mai are nevoie de susținerea din afară a experților în domeniul auditului performanței pentru a instrui un număr de cca.25 persoane, inclusiv din rîndul auditorilor altor direcții generale (20 persoane), care urmează să fie implicați în audite ale performanței, precum și din rîndul tinerilor angajați ai direcției specializate în auditul performanței (5 persoane).

III. Obiectivul sarcinii

3.1. Domeniul de activitate

Consultantul va acorda asistență CCRM în următoarele domenii:

- Revizuirea și actualizarea modulelor de instruire în domeniul auditului performanței. Completarea acestora cu material suplimentar privind auditarea agențiilor independente de reglementare;
- Revizuirea manualului auditului performanței prin prisma corespunderii cerințelor ISSAI și actualizarea/după caz a acestuia;
- Instruirea personalului în domeniul auditului performanței;
- Efectuarea unor audite-pilot ale performanțelor;
- Evaluarea „la rece” a 2 audite ale performanțelor realizate de sinestătător de Curtea de Conturi;
- Măsurarea impactului a unor audite ale performanței.

3.2. Perioada de realizare

Realizarea sarcinii va trebui să înceapă cât mai curînd posibil, dar nu mai tîrziu de iunie 2014, și să fie finalizată pînă la sfîrșitul lunii noiembrie 2015. Consultantul va realiza sarcina prevăzută timp de aproximativ **18 luni**, inclusiv acordarea de asistență în incinta Curții de Conturi, întocmirea rapoartelor și prezentarea lor conducerii CCRM. La realizarea acestei sarcini se preconizează utilizarea a cca. **6 om-luni** și prezența Consultanului la Chișinău în fiecare luna pe o perioadă nu mai mică de 7 zile lucrătoare.

În cadrul misiunilor, Consultantul va exercita activitatea în incinta Curții de Conturi, care va pune la dispoziția acestuia un loc de muncă cu asigurarea accesului la telefon, Internet, materiale/acte normative în limba Română de care dispun CCRM în domeniul dat.

3.3. Activități

Sunt prevăzute următoarele activități:

- Analiza practicilor existente de efectuare a auditului performanței de către CCRM, cu consultare, în caz de necesitate, a personalului și a altor părți cointeresate relevante, precum și a activităților realizate anterior în vederea instituționalizării auditului performanței;
- Revizuirea și actualizarea modulelor de instruire în domeniul auditului performanței. Completarea acestora cu material suplimentar privind auditarea agențiilor independente de reglementare;
- Revizuirea manualului auditului performanței prin prisma corespunderii cerințelor ISSAI și actualizarea/după caz a acestuia;
- Organizarea unor seminare/ateliere de lucru privind principalele etape ale auditului performanței, inclusiv:
  - Selectarea subiectelor pentru auditele performanțelor;
  - Planificarea auditelor performanțelor;
  - Efectuarea auditelor performanțelor;
  - Prezentarea constatărilor, identificate în timpul auditelor performanțelor.
- Instruirea a cca.20 angajați din cadrul Direcțiilor generale de audit care vor fi implicați în audite-pilot, precum și în alte audite ale performanței și 5 tineri angajați ai Direcției specializate în auditul performanței (*se preconizează un curs săptămînal de instruire bazată pe module dedicate etapelor auditului performanței, cum ar fi: planificarea auditului performanței, studiul preliminar, instrumentele și tehnicile auditului, raportarea rezultatelor etc.*). Cursul de instruire va aborda și aspectul realizării auditelor performanței pe anumite teme specifice, care urmează a fi efectuate în cadrul unor agenții de reglementare independente, ca audite-pilot.

- Efectuarea a 2 audite-pilot ale performanțelor în cadrul a 2-ă agenții, pe parcursul cărora se vor soluționa posibilele probleme procedurale și metodologice cu ajutorul consilierii și instruirii oferite la locul de muncă, în special la sfârșitul studiului preliminar și totalizarea rezultatelor auditelor și pregătirea raportului final.
- Îndrumarea personalului CCRM din cadrul Direcțiilor generale, care urmează să fie implicați în alte audite ale performanței, în ce privește trecerea de la pilotarea auditelor performanțelor la aplicarea deplină și sinestătătoare a acestora în cadrul instituției.
- Evaluarea „la rece” a 2 audite ale performanței realizate de sinestătător de către CCRM, prin prisma respectării cadrului metodologic al CCRM și cerințelor de calitate prevăzute de ISSAI și ISQC 1, fapt ce va oferi informație pertinentă Plenului CCRM și întregului personal al instituției, precum și părților interesate referitor la gradul de asigurare a calității în exercitarea corectă și profesională a auditului performanței.
- Măsurarea impactului a unor audite ale performanței prin:
  - Realizarea unui studiu privind impactul a cel puțin 2-3 audite ale performanței, bazat pe verificarea în teren a implementării recomandărilor CCRM;
  - interviuri cu persoane relevante din cadrul entităților auditate și alte părți interesate,
  - organizarea unor discuții pe marginea rezultatelor studiului realizat cu entitățile auditate, alți actori relevanți, mass-media;
  - Prezentarea Studiului Comisiilor de profil ale Parlamentului, pentru informare și întreprinderea măsurilor oportune în vederea sporirii impactului.
- Însușirea de cunoștințe și aptitudini de către un grup de 3-4 specialiști (1-2 metodologi responsabili de instruirea personalului pe intern) în auditul performanței, desemnat de către Curte pentru a consolida și asigura durabilitatea instruirii continue în cadrul CCRM.

Se prevede realizarea activităților conform contractului în baza sumei fixe (lump sum contract).

3.4. Limba

Consultantul va prezenta toate rapoartele și principalele documente de lucru în două limbi: engleză și română.

IV. Responsabilități generale

4.1. Raportarea

Consultantul va raporta și va lucra sub îndrumarea conducerii Curții de Conturi. În special, Consultantul va lucra în colaborare cu Membrul Curții de Conturi responsabil de implementarea Proiectului „Consolidarea capacităților Curții de Conturi a Republicii Moldova”, precum și cu grupul de lucru creat pentru acest scop prin ordinul Președintelui Curții de Conturi.

De asemenea, Consultantul va coordona activitățile cu experții ONAS responsabili de auditul regularității (financiar și conformitate), precum și cu managerul Proiectului de înfrățire twinning și experții respectivi.

În relațiile de lucru cu Beneficiarul și principalele părți cointeresate, Consultantul va satisface pe deplin condițiile și va demonstra cel mai înalt nivel de profesionalism.

4.2. Resurse

Consultantul va fi responsabil de toate aranjamentele ce țin de cheltuielile de acomodare, necesare pentru realizarea sarcinii și de serviciile de interpretare și traducere.

V. **Rezultate finale și perioada de realizare**

5.1. *Principalele rezultate ale proiectului*

- Un raport de inițiere, timp de o lună de la începerea acțiunii contractului sau până la data-limită, convenită cu CCRM;
- Raportul trebuie să conțină un plan de acțiuni Revizuirea și actualizarea modulelor de instruire în domeniul auditului performanței. Completarea acestora cu material suplimentar privind auditarea agențiilor independente de reglementare;
- Modulele de instruire în domeniul auditului performanței revizuite, actualizate și completate cu material suplimentar privind auditarea agențiilor independente de reglementare;
- Manualul auditului performanței actualizat și pus la dispoziția întregului personal;
- Seminar de informare generală în domeniul auditului performanței pentru Plenul CCRM;
- Instruirea a 25 angajați în domeniul aplicării metodologiei auditului performanței;
- 2 audite-pilot ale performanțelor agențiilor independente de reglementare, efectuate în perioada acordării asistenței, și rezultatele acestora, incluse în Raportul anual al CCRM prezentat Parlamentului.
- 2 audite ale performanței realizate anterior de către CCRM sunt supuse evaluării „la rece” cu ulterioara analiză a rezultatelor;
- Studiu privind impactul a cel puțin 2-3 audite ale performanței, bazat pe verificarea implementării recomandărilor CCRM, interviuri cu persoane relevante din cadrul entităților auditate și alte părți interesate, realizat și prezentat Parlamentului;
- Raport final, inclusiv și recomandările pentru dezvoltarea ulterioară a domeniului auditului performanței.

VI. **Calificări**

Consultantul în domeniul auditului performanței

- Cel puțin 10 (zece) ani de experiență de muncă după obținerea calificării - 15 puncte;
- Experiență de muncă în dezvoltarea auditului performanței în țările în tranziție sau în curs de dezvoltare – 15 puncte;
- Experiență în elaborarea metodologiei și îndrumărilor în auditul performanței - 20 puncte;
- Experiență practică în realizarea auditului performanței - 20 puncte;
- Aptitudini bune de gestionare a proiectelor de consultanță și cel puțin 3 (trei) ani de experiență în proiecte similare- 20 puncte;
- Cunoaștere excelentă a limbii engleze - 5 puncte;
- Cunoaștere excelentă a limbii Română și/sau Rusă va fi un avantaj – 5 puncte.

Adresa sediului Curții de Conturi:

2001 Chișinău, b-d. Ștefan cel Mare 69

Tel: (022)232-579

Fax: (022)233-020

E-mail: ccrm@ccrm.md

